

Profielschets bestuur Bond van Volkstuinders

22-12-20

1. De organisatie

De Bond van Volkstuinders (verder te noemen de Bond) is een vereniging van 6000 leden verdeeld over 29 volkstuintuinen in Amsterdam en omgeving. Ook zijn er 4000 aspirant-leden die wachten op een plek op een van de tuinen. De Bond heeft een jaarlijkse omzet van ca. € 2,7 mln.

De kernopgave is om goede en betaalbare tuinen en tuinen aan onze leden/tuinders en bezoekers aan te bieden. Tuinieren op een volkstuintuin is een actieve recreatie; werkzaamheden beperken zich niet alleen tot de eigen tuin, maar strekken tot zich uit het terrein van het gehele tuinpark.

Tuinen zijn kleine, open gemeenschappen waar mensen met elkaar werken aan de natuur. Ze hebben niet alleen een eigen tuin, maar onderhouden ook de gemeenschappelijke delen van het park. Deze activiteiten worden uitgevoerd in een sfeer van gemeenschapszin en met respect voor elkaar en de natuur. Onderlinge solidariteit staat hoog in het vaandel.

De tuinen dragen met ca. 300 ha. in belangrijke mate bij aan het groen van de gemeenten. Zij vormen een deel van het groene hart. Ze zijn ook opengesteld voor niet-tuinders; mensen die willen wandelen en genieten van de rijke flora en fauna. Tuinen willen deze functie verder uitbouwen. Ook organisaties uit de buurten zullen meer en meer gebruik maken van voorzieningen op de tuinen. De ambitie is ook meer te doen aan natuureducatie, om voorzieningen in te richten voor specifieke doelgroepen, te experimenteren met nieuwe vormen van tuinieren, kortom om de tuinen steviger te verankeren in de stad¹.

De belangrijkste doelstellingen van de Bond zijn:

- De belangen van de tuinen uit de regio Amsterdam te behartigen, vooral in de richting van overheden, politiek en belangenorganisaties.
- De afzonderlijke tuinen (afdelingen van de Bond) met raad en daad bij te staan.
- Het bevorderen van het tuinieren als ontspanning.
- De kosten voor het houden van een volstuin of nutstuin zo laag mogelijk te houden zodat deze geen drempel vormen voor minder draagkrachtigen.
- Het bevorderen -in de ruimste zin van het woord- van kennis van het milieu, flora en fauna in het algemeen en het kweken van bomen, bloemen, planten, groenten en fruit in het bijzonder.
- Het propageren van een zo milieu- en natuurvriendelijk mogelijk gebruik van de tuinen.
- Het verkrijgen van volstuinen met een blijvend karakter.

2. Het bestuur zoekt nieuwe bestuursleden

De Bond is op zoek naar minimaal vier en maximaal zes bestuursleden. Dit nieuwe bestuur zal als een interim-bestuur functioneren tot 1 oktober 2021. Op dit moment is het nodig dat het bestuur snel verder gaat met

¹ Het beleidsplan 'Spijkers met koppen' is te raadplegen op de website van de Bond

- Onderhandelingen met de gemeente Amsterdam over de invulling van de strategie voor de volkstuinen. Nadat recentelijk vanuit de volkstuinparken veel verzet is gerezen tegen een concept plan van de gemeente hebben de betrokken wethouder en de gemeenteraad aangeven hier verder over te willen spreken.
- Het opzetten van een werkplan voor de komende jaren voor de Bond.

Daarnaast speelt dat de Bond na het opheffen van de maatregelen rond de Coronacrisis weer de draad van de reguliere cyclus van overleg en consultatie kan oppakken.

Het bestuur bestaat ten minste uit vijf meerderjarige personen. De bondsvergadering bepaalt het aantal bestuursleden. De leden van het bondsbestuur worden benoemd uit de leden, alsmede uit niet-leden, met dien verstande dat het aantal niet-leden niet meer dan de helft mag zijn van het aantal bestuursleden. Het bondsbestuur kent een voorzitter, secretaris en penningmeester en overige bestuursleden. In de bondsvergadering van 12 december 2020 is een voorzitter gekozen. Op dit moment zijn er vacatures voor de overige functies (minimaal vier; maximaal zes).

3. De functie en samenstelling van het bestuur

De Bond is een vereniging. Krachtens haar statuten heeft de vereniging -naast de leden/tuinders, afdelingen en commissies- een bestuur en een bondsvergadering. Het bestuur geeft leiding aan de Bond en legt verantwoording af aan de bondsvergadering (de Algemene Ledenvergadering van de Bond). Deze vergadering bestaat uit afgevaardigden uit alle afdelingen (tuinparken). Ieder tuinpark kent op zijn beurt een afdelingsbestuur dat leiding geeft aan de afdeling en dat voor het bondsbeleid verantwoording aflegt aan het bondsbestuur en voor het afdelingsbeleid aan de eigen afdelingsvergadering. Een afdelingsvergadering bestaat uit alle tuinder-leden die een tuin hebben op het betreffende tuinpark. De Bond is de rechtspersoon waaronder de afdelingen vallen.

Het bestuur neemt besluiten, bereidt het beleid voor en doet voorstellen daarvoor en geeft leiding aan het bondskantoor. De bondsvergadering ziet toe op de hoofdlijnen van het beleid, kijkt of het bestuur zich aan de regels van het spel houdt, of het niet handelt in strijd met de wet, de statuten, de andere interne regels en met de maatschappelijke context waarin de instelling geacht wordt te opereren. Maar de bondsvergadering kijkt ook of het bestuur verstandig bestuurt. Het gaat niet alleen om toezicht achteraf, maar ook vóóraf.

De Bond heeft een eigen bondskantoor met zes (betaalde) medewerkers. Het kantoor vormt het administratieve hart van de vereniging. Naast het uitvoeren van de besluiten van het bestuur, heeft het kantoor een functie als servicebureau voor de leden en afdelingsbesturen. Naast het bijhouden van een ledenadministratie, het behandelen van financiële zaken met gemeenten, stadsdelen enz. en ondersteuning facturatie van een aantal tuinparken, wordt op het bondskantoor vanzelfsprekend alle uitgaande correspondentie verzorgd.

4. Algemene kwaliteiten

Uitgangspunt voor de bezetting van het bestuur is, dat deze uit generalisten bestaat die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. Voor de integrale besluitvorming zijn leden nodig die een aandachtsgebied hebben, maar bovenal een helicopterview. Van de leden worden besluitvaardigheid en resultaatgerichtheid verwacht. Zij moeten in staat zijn scherpe discussies collegiaal te voeren. Zij moeten weten waarop zij dienen te toetsen en de juiste vragen kunnen stellen.

De leden beschikken over de volgende algemene kwaliteiten:

- Helicopterview, analytisch vermogen en het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken.

- Kennis van en ervaring in besluitvormingsprocessen.
- Inzicht in strategische vraagstukken.
- Het kunnen werken in teamverband (teamspeler).
- Belangstelling voor de verschillende facetten van het tuinieren.
- Kunnen luisteren, gevoel hebben voor wat er in de parken leeft.
- Affiniteit met de doelstelling van de Bond.
- Beschikken over eigenschappen als discussievaardigheid, vergadervaardigheid, besluitvaardigheid en communicatievaardigheid.

Ieder lid van het bestuur wordt geacht dat hij of zij de ontwikkelingen ten aanzien van zijn of haar kennisgebied weet te vertalen naar de Bond. Bepaalde kennisgebieden kunnen worden gecombineerd in één persoon. Dit betekent dan ook dat bij de samenstelling van het bestuur vooral gekeken wordt of het gehele bestuur op bovengenoemde kennisgebieden voldoende in huis heeft.

5. Specifieke kwaliteiten

Binnen het bestuur zullen - naast het vooral generalist zijn- de volgende vijf disciplines/deskundigheden aanwezig zijn:

Voorzitter (geen vacature)

De voorzitter is het gezicht van de vereniging of stichting, naar binnen en buiten. Zijn of haar taken zijn:

- Vertegenwoordiging van de organisatie naar binnen en buiten.
- Leiden van de bondsvergaderingen en van de vergaderingen van het bestuur.
- Leiden van het bestuur: initiatieven nemen, coördineren en het uitvoeren van bestuurswerkzaamheden.
- Gevoel voor verhoudingen tussen partijen.
- Kennis van en ervaring met complexe onderhandelingen.
- Samen met de secretaris: aansturen van het bureau van de Bond.

Gevraagde vaardigheden:

- Leidinggevende capaciteiten
- Representatief.
- Ervaring met en kennis van complexe onderhandelingen.
- Het hebben van een goed netwerk in het bestuur en verwante organisaties in de regio Amsterdam.

Secretaris

De secretaris is de organisator van het bestuur. Verder draagt hij/zij zorg voor een adequate communicatie binnen de Bond en naar buiten toe. Het gaat hier ook om de communicatie binnen de vereniging alsmede de public relations naar buiten.

Zijn of haar taken zijn:

- Schrijven van brieven en andere stukken namens de vereniging of stichting
- Samen met de voorzitter: aansturing van het bureau van de Bond.
- Zorg dragen voor de communicatie via het blad van de Bond, website en naar de afdelingen.

Gevraagde vaardigheden:

- Kennis van en inzicht in (begeleiden van) organisaties.
- Belangstelling voor en kennis van communicatie vraagstukken en oplossingen.
- Goede redactionele vaardigheden.

Penningmeester

De penningmeester beheert de financiën van de vereniging.

Zijn of haar taken zijn:

- Toezicht op financiën.
- Eerste verantwoordelijkheid voor het doen en ontvangen van betalingen.
- Toezicht op bijhouden van financiële administratie.
- Contact met de accountant over de administratie en jaarrekening.
- Begeleiding bij het maken van begroting, meerjarenprognoses en het financieel jaarverslag.
- Bewaken van de plannen van het bestuur aan de hand van een begroting.

Gevraagde vaardigheden:

- Kennis van en inzicht in vraagstukken betreffende de financiële continuïteit van een organisatie.
- Belangstelling voor en kennis van financieel-economische vraagstukken en planning en control-technieken, bij voorkeur in de non-profitsector.
- Kennis om investeringsbeslissingen te beoordelen op risico's.

Bestuurslid bestuurlijk

Dit bestuurslid zorgt voor een goede inbreng op juridisch en bestuurlijk vlak:

Gevraagde vaardigheden:

- Gevoel voor verhoudingen tussen partijen.
- Inzicht in juridische vraagstukken, waaronder de wet- en regelgeving, privaats- en publiek recht, verenigingsrecht.
- Contractvorming en gevolgen van overheidsbeslissingen; inzicht in/ervaring met politieke/bestuurlijke besluitvormingsprocessen en onderhandelingen.
- Het hebben van kennis van en ervaring met complexe onderhandelingen.

Bestuurslid groen en milieu

Dit bestuurslid zorgt voor een goede inbreng op het gebied van (natuurlijk) tuinieren en de ontwikkeling van vormen van tuinen (inrichting volkstuinten, moestuinten, stadstuinen etc) en tuinparken. De nadruk ligt op een verantwoord en divers gebruik van het milieu en van de ruimten op tuinparken.

Gevraagde vaardigheden:

- Affiniteit met en visie op tuinieren, natuur en milieu.
- Kennis van ontwikkelingen op het gebied van tuinieren, natuur en milieu.

Bestuursleden algemeen

Naast de bovengenoemde vijf functies zijn er nog twee bestuursleden, die op een algemeen profiel actief zijn. Het gaat hier om mensen, die zich inzetten op specifieke onderwerpen en zich - vanzelfsprekend- daarnaast inzetten in het bestuurswerk; hierbij gaat het ook om de communicatie binnen de vereniging alsmede de public relations naar buiten. Deze leden worden geworven op basis van het algemeen kwaliteitsprofiel.

6. Bezetting van het bestuur van de Bond

Het bestuur bestaat uit minimaal vijf leden. Het streven is naar een maximale bezetting van zeven leden. De helft van de bestuursleden dient ook lid van de Bond te zijn. De zittingsduur van leden

bedraagt een termijn van drie jaar; verlenging is mogelijk.

Er zijn regels voor het tegengaan van belangenverstrengeling. Het bestuurslidmaatschap is niet verenigbaar met het lidmaatschap van een afdelingsbestuur, de financiële commissie, de commissie van selectie en advies, de tuchtcommissie en de commissie van beroep. Evenmin is het lidmaatschap van het bondsbestuur verenigbaar met het zijn van afgevaardigde of werknemer van de bond. Personen die een gemeenschappelijke huishouding voeren, kunnen niet tegelijkertijd in het bondsbestuur zitting hebben.

Bepaalde kennisgebieden kunnen worden gecombineerd in één persoon. Dit betekent dan ook dat bij de samenstelling van het bestuur vooral gekeken wordt of het gehele bestuur op bovengenoemde kennisgebieden voldoende in huis heeft. Het is gewenst dat bij de samenstelling van het bestuur aandacht wordt gegeven aan de demografische en culturele diversiteit in het werkgebied van de Bond. Anders gezegd: de diversiteit van het bestuur op het gebied van culturele achtergrond, leeftijdsopbouw en man/vrouw verhouding is belangrijk.